

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

POVZETEK LETNEGA POROČILA O SMOTRNOSTI SN 2023–2027 ZA LETO 2024 ZA DRŽAVLJANE

OBRAČUNSKO OBDOBJE 16. 10. 2023–15. 10. 2024

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

STRATEŠKI NAČRT SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE 2023–2027 ZA SLOVENIJO

Intervencije I. stebra (sklad EKJS) financirajo neposredna plačila in sektorske intervencije

683,5 mio EUR

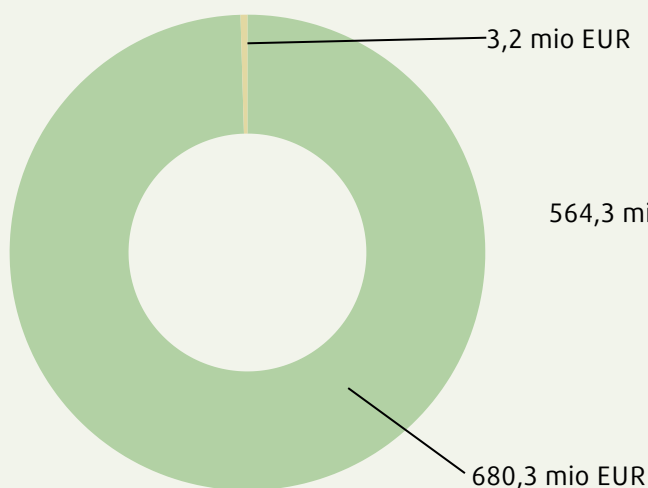
Intervencije II. stebra (sklad EKSRP) financirajo intervencije za razvoj podeželja

1,1 mrđ EUR

V okviru SN 2023-2027 je skupaj na voljo 1,8 mrđ EUR

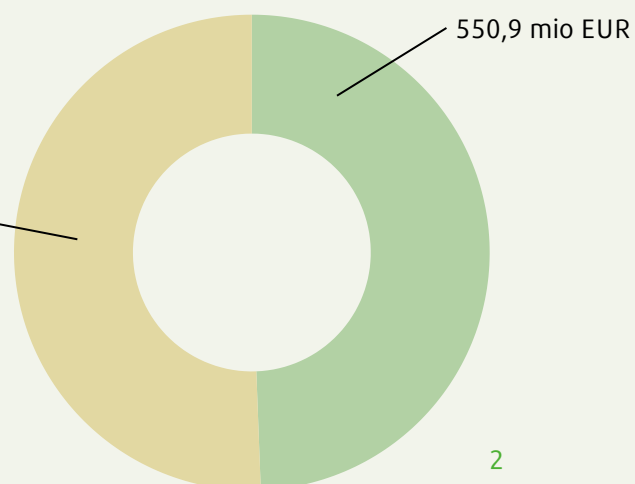
I. STEBER

- EU udeležba
- SLO udeležba

II. STEBER

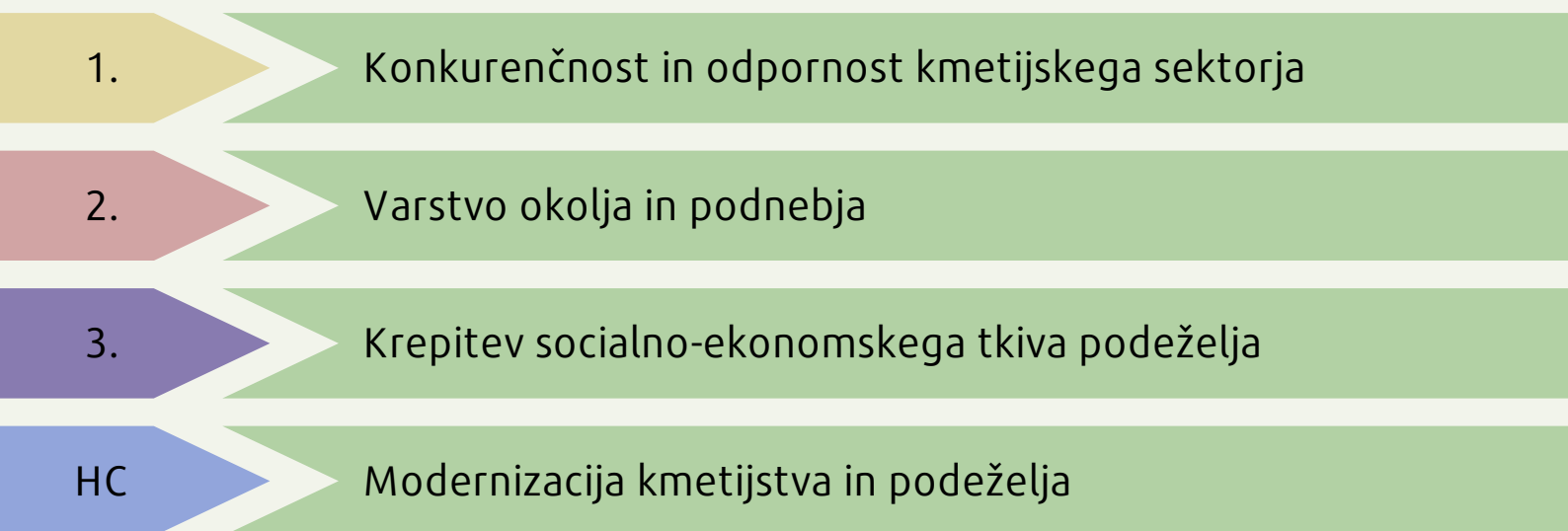
- EU udeležba
- SLO udeležba

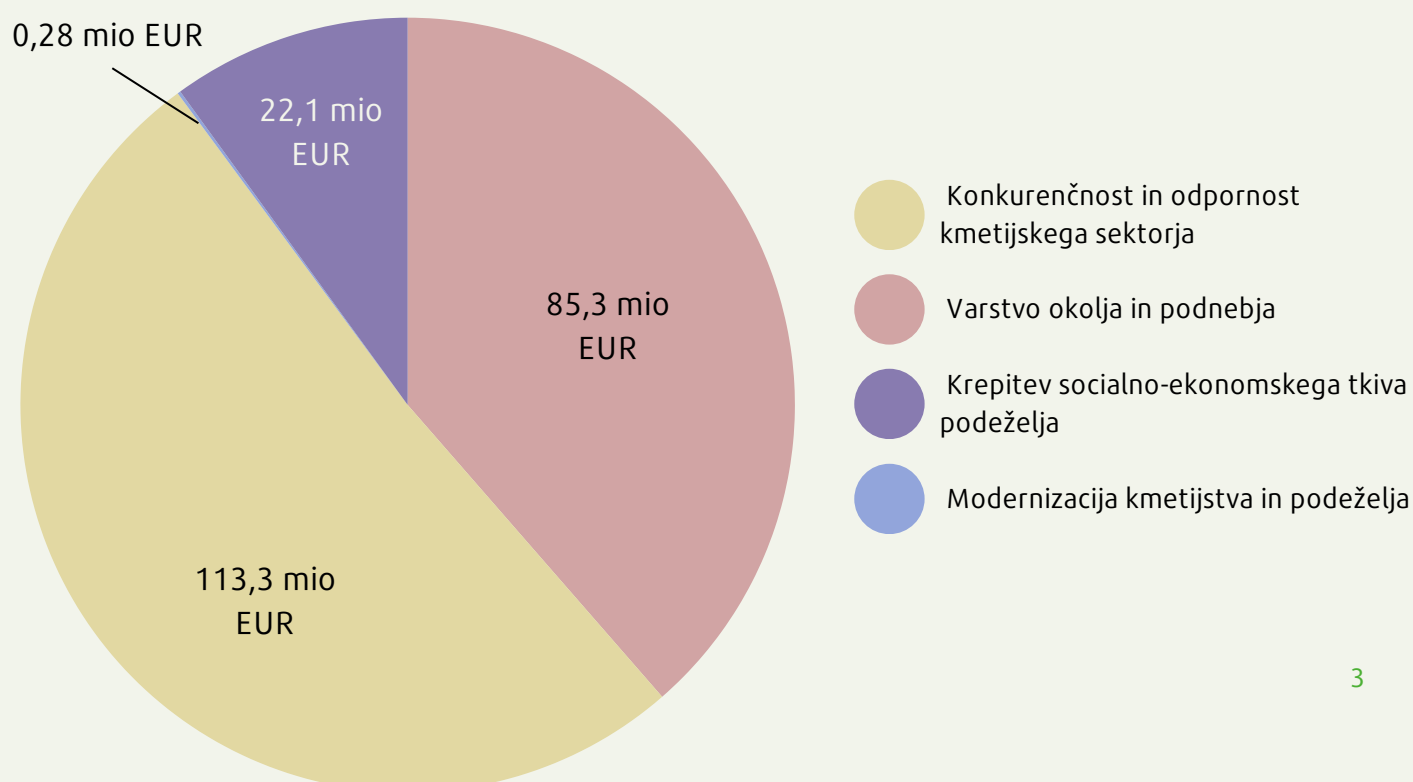

Avtor: Boštjan Banfi

SN 2023–2027 sledi trem krovnim ciljem + horizontalnemu cilju skupne kmetijske politike (HC).

Izplačila v letu 2024 po krovnih ciljih in horizontalnem cilju

Izplačila SN 2023–2027 v letu 2024 po regijah

I. STEBER: NEPOSREDNA PLAČILA (NP)

NP so pomemben vir stalnega prihodka za kmetijska gospodarstva.

Intervencije NP se izvajajo prek oddaje zbirnih vlog.

Za izvajanje vseh oblik NP je v SN 2023–2027 namenjenih 657,6 mio EUR oz. 131,5 mio EUR letno; celotna sredstva so financirana iz EU.

V letu 2024 so potekala prva izplačila za zbirne vloge oddane v letu 2023.

V finančnem letu 2024 je bilo v okviru NP izplačanih skoraj **128 mio EUR** za **54.228 KMG.**

INTERVENCIJE NP

- INP01 Osnovno dohodkovno plačilo za trajnostnost —————> osnovna oblika NP
- INP02 Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost
- INP09 Dohodkovna podpora za mlade kmete
- Sheme za podnebje in okolje (11 intervencij)
- Intervencije za vezano dohodkovno podporo (5 intervencij: za rejo drobnice, rejo govedi, krave dojilje, za mleko v gorskih območjih in za beljakovinske rastline)

Avtor: Lojze Tarfila

I. STEBER: SEKTORSKE INTERVENCIJE

V letu 2024 so se v okviru SN 2023–2027 izvajale sektorske intervencije za čebele in vino.

Sektorske intervencije za sadje in zelenjavo so še v fazi priprave, saj se za njihovo izvajanje pripravlja ustrezna uredba.

INTERVENCIJE V VINSKEM SEKTORJU

Za intervencije v vinskem sektorju je v SN 2023–2027 namenjenih 19,4 mio EUR, sredstva pa so v celoti financirana iz EU.

V okviru intervencije SI07 Prestrukturiranje vinogradov je bilo v letu 2024 podprtih 169 ha površin v vrednosti 4,1 mio EUR. V okviru intervencije SI08 Promocija vina v tretjih državah je bilo v letu 2024 podprtih 39 projektov v skupni vrednosti 0,7 mio EUR.

INTERVENCIJE V ČEBELARSKEM SEKTORJU

Na področju čebelarstva se je v letu 2024 izvajalo šest intervencij, v okviru več javnih razpisov.

Za intervencije v čebelarskem sektorju je v SN 2023–2027 namenjenih 6,5 mio EUR oz. 1,3 mio EUR letno, sredstva pa so 50% sofinancirana s strani EU.

V finančnem letu 2024 je bilo za intervencije v čebelarskem sektorju skupaj izplačanih 1,03 mio EUR sredstev.

Domačija Novak

Avtor: Agencija IDEA

II. STEBER: INTERVENCIJE ZA RAZVOJ PODEŽELJA

Intervencije II. stebra se izvajajo na tri načine: preko oddaje (ZV), javnih razpisov ali preko javnih naročil (JN).

V finančnem letu 2024 so potekala prva izplačila, v višini 87,0 mio EUR.

INTERVENCIJE II. STEBRA, ZA KATERE SO BILA IZVEDENA IZPLAČILA V LETU 2024, KI SE IZVAJAJO PREKO ODDAJE ZV

- IRP18 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila
- IRP19 Ekološko kmetovanje
- IRP20 Plačila Natura 2000
- IRP27 Biotično varstvo rastlin
- IRP28 Dobrobit živali
- IRP42 Lokalne pasme in sorte
- IRP43 Ekološko čebelarjenje

7

Turistična kmetija Dreisiebner

Avtor: Agencija IDEA

KMETIJSKO-OKOLJSKA-PODNEBNA PLAČILA (KOPOP)

1. IRP 18.01 KOPOP Podnebne spremembe (KOPOP_PS)

Prispeva k blaženju in prilagajanju podnebnim spremembam s tremi operacijami

V letu 2024 je bilo podprtih 291 ha v višini 199.000 EUR. 92 % zahtevkov izplačanih v okviru KOPOP_PS je bilo namenjenih izboljšanju kakovosti krme in načrtnemu krmljenju goveda.

2. IRP 18.02 KOPOP Naravni viri (KOPOP_NV)

Prispeva k varovanju naravnih virov s 13 operacijami.

V letu 2024 je bilo podprtih skoraj 190.000 ha v višini 39 mio EUR. Več kot četrtnina površin (29 %) je bilo podprtih v okviru operacije Vodni viri.

3. IRP 18.03 KOPOP Biotska raznovrstnost in krajina (KOPOP_BK)

Prispeva k ohranjanju in izboljševanju biotske raznovrstnosti in krajinske pestrosti s 15 operacijami.

V letu 2024 je bilo podprtih 25.000 ha v višini skoraj 6 mio EUR. Polovica zahtevkov je bilo vloženi za operacijo Posebni traviščni habitati, ki obsega 42 % podprtih površin.

INTERVENCIJE II. STEBRA, KI SE IZVAJAJO PREKO ODDAJE ZV

IRP19 Ekološko kmetovanje

Podprtih 50.587 ha površin v višini 14,2 mio EUR.

Cilj intervencije je spodbujati kmetijska gospodarstva za izvajanje naravi prijaznega načina kmetovanja, ki prispeva k ohranjanju in izboljševanju biotske raznovrstnosti, ohranjanju virov pitne vode, rodovitnosti tal, kulturne kmetijske krajine in k varovanju okolja nasploh.

V okviru intervencije se podpira ohranjanje izvajanje ekološkega kmetovanja kakor tudi preusmerjanje v ekološko kmetovanje.

IRP20 Plačila NATURA 2000

Podprtih 254 ha površin v višini slabih 105.000 EUR.

S kampanjo ZV 2024 je intervencijo IRP20 nadomestila intervencija IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih NATURA 2000.

IRP43 Ekološko čebelarjenje

Podprtih 97 čebelarjev v višini dobrih 250.000 EUR

Ekološko čebelarjenje zagotavlja pridelavo visoko kakovostne in varne hrane, z bogato prehransko vrednostjo in visoko vsebnostjo vitaminov, mineralov in antioksidantov ob hkratnem zmanjšanju vseh oblik onesnaževanja.

V okviru intervencije se podpira ohranjanje izvajanje ekološkega čebelarjenja kakor tudi preusmerjanje v ekološko čebelarjenje.

IRP42 Lokalne pasme in sorte

V izvajanje operacije Lokalne pasme je bilo vključenih 7.724 GVŽ in izplačanih 1,2 mio EUR, v operacijo Lokalne sorte 28.135 ha in 5,0 mio EUR.

Cilj intervencije je ohranjanja genskih virov s spodbujanjem kmetijskih gospodarstev k reji lokalnih (avtohtonih in tradicionalnih) pasem domačih živali, ki jim grozi prenehanje reje, in pridelavi lokalnih (avtohtonih in tradicionalnih) sort, ki jim grozi genska erozija.

Intervencija prispeva k ohranjanju genskih virov z 2 operacijama:

- LO.1 Lokalne pasme;
- LO2. Lokalne sorte.

IRP28 Dobrobit živali

V izvajanje intervencije je bilo vključenih preko 208.000 GVŽ in izplačanih 8,6 mio EUR.

Intervencija je namenjena podpori za izvajanje živalim prilagojenih načinov reje. Namenjena je rejcem, ki zagotavljajo višjo raven dobrobiti živali, čeprav za rejca z ekonomskega vidika to pomeni strošek ali dodatno delo v primerjavi z rejcem, ki zagotavlja živalim zgolj minimalne standarde.

Izvaja se na področju govedoreje, prašičereje, konjereje, reje drobnice in perutninarstva.

IRP27 Biotično varstvo rastlin

Podprtih 3.014 ha v višini 1,3 mio EUR.

Intervencija je namenjena zmanjšani uporabi kemičnih fitofarmaceutskih sredstev in s spodbujanjem nadstandardnih praks varstva rastlin pred škodljivimi organizmi prispeva k varovanju vodnih virov in tal.

Avtor: Arhiv ČZS

LEADER

V januarju 2024 je Organ upravljanja izdal 37 odločb o potrditvi Strategij lokalnega razvoja (SLR) in lokalnih akcijskih skupin (LAS) za izvajanje pristopa LEADER/CLLD (lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost).

Odobrene SLR so podlaga za izvajanje skupnega pristopa LEADER/CLLD dveh skladov – EKSRP in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) na območju posamezne LAS.

LAS-i so z izdanimi odločbami potrjeni za območje celotne Slovenije, torej v LAS-e so vključene vse slovenske občine, kar je v evropskem prostoru redkost.

11

Avtor: Zavod Dobra pot

JAVNI RAZPISI

Preko javnih razpisov se izvaja večina intervencij za razvoj podeželja.

Skupno je bilo objavljenih 20 javnih razpisov za 14 intervencij v višini 88 mio EUR, od tega je bilo v finančnem letu 2024 razpisanih 17 javnih razpisov v vrednosti 74 mio EUR.

V finančnem letu 2024 so potekala prva izplačila za:

- IRP11 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti (0,4 mio EUR),
- IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov (9,4 mio EUR),
- IRP26 LEADER (0,9 mio EUR) in
- IRP32 Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanja svetovalcev (0,28 mio EUR).

Za intervencije, ki se še niso začele izvajati, so se pripravljali nacionalni predpisi in druge podlage za izvajanje intervencij SN 2023–2027.

EKO TRŽNICA

Avtor: MKGP

AKTIVNOSTI ORGANA UPRAVLJANJA

V letu 2024 je Organ upravljanja izvedel številne aktivnosti za uspešno in učinkovito izvajanje SN 2023-2027

23. septembra 2024 je na ekološki dan EU potekal dogodek E' ko dobro.

V okviru sejma AGRA sta bila izvedena posveta na temo prilagajanja in blaženja podnebnih sprememb ter ekološkega kmetijstva.

V aktivnosti Mreže za podeželje je bilo uvedenih nekaj novosti, ki sledijo trendom. Med njimi so tudi »podcasti« na temo podnebnih sprememb in ekološkega kmetijstva.

Izvedeni so bili tudi številni dogodki za različne relevantne tematike, kot so FSDN, LEADER, geografske označbe in inovacije v kmetijstvu.

